

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI POLITYKI SENIORALNEJ**
(NR 31)
z dnia 6 lutego 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Senioralnej (nr 31)

6 lutego 2025 r.

Komisja Polityki Senioralnej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Joanny Borowiak (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- uzupełnienie składu podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa osób starszych;
- informacja przewodniczących podkomisji stałych na temat prac podkomisji.

W posiedzeniu udział wziął: **Igor Marczak** wiceprezes zarządu Fundacji SeniorApp.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Przybylska** i **Jolanta Szymańska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dzień dobry.

Otwieram 31. posiedzenie Komisji Polityki Senioralnej.

Witam państwa serdecznie. Witam państwa posłów. Witam zaproszonych gości.

Szanowni państwo, stwierdzam przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Komisji. A na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. W porządku dziennym mamy uzupełnienie składu podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa osób starszych i informację przewodniczących podkomisji stałych na temat prac podkomisji. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw? Sprzeciwu nie słyszę.

Szanowni państwo, w związku z odejściem z Komisji pani poseł Mai Nowak, która była również członkiem podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa osób starszych, powinniśmy uzupełnić skład tej podkomisji. Uprzejmie proszę o zgłoszenie kandydatury.

Poseł Agnieszka Buczyńska (Polska2050-TD):

Zgłaszam się.

Poseł Iwona Maria Kozłowska (KO):

Dzień dobry, chciałam zgłosić do podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa osób starszych panią Marię Koźlakiewicz.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Pani poseł Agnieszka Buczyńska wyraziła zgodę. A pani poseł Maria Koźlakiewicz? Do mikrofonu poproszę.

Poseł Maria Joanna Koźlakiewicz (KO):

Wyrażam zgodę.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw wobec tych kandydatur? Nie ma sprzeciwu. Bardzo dziękuję obydwu paniom za dołączenie do podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa osób starszych. Stwierdzam, że Komisja uzupełniła skład podkomisji.

Proszę państwa, przechodzimy do punktu drugiego. Dziś w punkcie drugim mamy informację przewodniczących podkomisji stałych na temat prac podkomisji. Pozwólcie państwo, że zanim przystąpimy do realizacji tego punktu i zanim poproszę panią poseł Lidię Burzyńską o przedstawienie prac podkomisji do spraw sytuacji osób starszych z obszarów wiejskich, to chcę bardzo podziękować wszystkim przewodniczącym i członkom trzech stałych podkomisji, które funkcjonują. Chcę podziękować za pracę, za to, że podkomisje zbierają się

praktycznie na każdym posiedzeniu Sejmu. To bardzo ważne, bo to pokazuje zaangażowanie. Dziękuję bardzo.

Oddaję głos pani poseł Lidii Burzyńskiej.

Poseł Lidia Burzyńska (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, Wysoka Komisjo, ja bardzo dziękuję za to wyróżnienie, że przy trzech podkomisjach jako pierwsza mam zaszczyt referować sprawozdanie z działalności podkomisji do spraw sytuacji osób starszych z obszarów wiejskich.

Szanowni państwo, od lipca do grudnia 2024 r. podkomisja spotkała się cztery razy. Chcę bardzo podziękować wszystkim członkom tej podkomisji za możliwość ukonstytuowania się tej naszej działalności. Dlaczego? Dlatego że mimo działalności poszczególnych ministerstw – zresztą mamy również panią minister do spraw osób starszych – to właściwie ta podkomisja uwzględniła i pokazała, że seniorzy przedstawiani w statystykach i działalność na rzecz lepszego funkcjonowania w jesieni życia – ujawniła, że jest różnica. Statystyka robi swoje, natomiast różnica w odbiorze poszczególnych programów i działań jest zdecydowanie inna. Dlaczego? To jest podyktowane tym, że seniorzy z terenów wiejskich mają mniejsze możliwości dostępu do wszelkich działań. W jesieni życia to zdrowie nam odmawia posłuszeństwa. Statystycznie wszyscy seniorzy mają jednakowy dostęp do służby zdrowia. To nie jest prawdą. I właśnie działalność tej podkomisji uświadomiła, że odległości, które towarzyszą seniorom w dostępie do specjalistów, lekarzy, do prowadzenia profilaktyki, sprawiają, że te realne działania są zdecydowanie mniejsze niż w środowiskach miejskich – to po pierwsze.

Po drugie, ta podkomisja i goście, którzy przybywają i referują dane z obszaru swojej działalności, uświadamiają jedno – że w każdej jednej przestrzeni funkcjonowania rządu należy nakierować działania skierowane do seniorów na terenach wiejskich z inną informacją, innym nastawieniem. Chociażby na terenach wiejskich, co udowodniliśmy, jest przepływ informacji przez GOPS, przez urzędy gminy, przez domy kultury tylko i wyłącznie w obszarach posługiwania się w social mediach. No niestety musimy mieć tego świadomość, że nie wszyscy seniorzy korzystają z social mediów. A co jest najdziwniejsze w tym wszystkim, to fakt, że zarówno gminne ośrodki pomocy społecznej, które powinny wspierać, które powinny informować, które powinny pokazać wachlarz przekazywania informacji, chociażby poprzez wykorzystanie bardzo ważnych osób na terenach wiejskich, takich jak sołtys, radni, sprawa ulotkowa, zebrań – ja wiem, to tylko i wyłącznie z perspektywy papieru, z perspektywy wykonywania obowiązków jest wszystko bardzo ładnie, ponieważ działania są podejmowane, a to, że nie ma zainteresowań... Ale tych zainteresowań od seniorów nie ma dlatego, że oni po prostu o tym nie wiedzą. I to uważam za filar, za podstawę działalności tej podkomisji do spraw seniorów mieszkających na terenach wiejskich. Musimy sobie z tego zdawać sprawę, że ponad 40% seniorów 60+ z terenów wiejskich są to osoby mieszkające samotnie, czyli prowadzące gospodarstwo domowe jednoosobowo. Więc czasami – tu skonkluduję i powiem – ci seniorzy z terenów wiejskich chyba są bardziej przyzwyczajeni, że radzą sobie sami i mają mniej oczekiwań od tej pomocy, która im się należy, która powinna być świadczona, a z drugiej strony niewiele wiedzą.

I tu na koniec chcę państwu powiedzieć, że również zmienia się perspektywa postrzegania terenów wiejskich, ponieważ ponad 39% seniorów nie jest związanych z gospodarstwem rolnym – tak jak to kiedyś było, że na terenach wiejskich li i wyłącznie mieszkali ludzie, których życie zawodowe związane było z pracą na roli. Teraz tak nie jest. Więc myślę, że kolejne działania podkomisji stałej do spraw osób starszych z terenów wiejskich przyniosą wymierne skutki, wymierne działania, gdzie będziemy mogli wszyscy z przyłbicą powiedzieć – tak, pomogliśmy, nakierowaliśmy pewne instytucje na zwrócenie uwagi, że jest różnica, mimo metryki, mimo praw, mimo funkcjonowania, między seniorami z terenów wiejskich a seniorami mieszkającymi w mieście.

I to tyle. Chyba że są jakieś pytania. Ja bardzo bym chciała podziękować jeszcze raz, że taka podkomisja jest – i wszystkim tym osobom, które są w składzie tej podkomisji, ponieważ tu nie ma żadnej różnicy zdań, wszyscy jesteśmy za tym kierunkiem funkcjonowania i wspierania naszych seniorów. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję pani przewodniczącej, poseł Lidii Burzyńskiej za przedstawienie sprawozdania z prac podkomisji wraz z konkluzjami, czyli z tym, czym powinniśmy się zająć. Jeśli chodzi o dostępność informacji czy możliwości zgłoszeń dla seniorów – to bardzo ważna kwestia, mamy blisko 10 mln seniorów, w 2023 r. – 9,9 mln osób. A nie wszyscy seniorzy korzystają z internetu czy z informacji w mediach społecznościowych.

Bardzo proszę panią przewodniczącą Alicję Chybicką o przedstawienie informacji na temat prac podkomisji do spraw zdrowia osób starszych. Proszę uprzejmie.

Poseł Alicja Chybicka (KO):

Dziękuję bardzo.

Ja niedawno, bo dwie czy trzy posiedzenia temu, przedstawiałam państwu to sprawozdanie i dziś nie mam go na piśmie, więc powiem to, co pamiętam. Przepraszam za spóźnienie, ale równolegle w tej chwili trwa posiedzenie Komisji Zdrowia, której jestem członkiem, i mam pytania na sali, więc zaraz po tej wypowiedzi będę musiała wyjść. Taki się po prostu dzień dzisiaj zrobił.

Podkomisja do spraw zdrowia seniorów zrealizowała praktycznie cały plan, który został zrobiony na tamto półrocze, i były to zarówno szczepienia u seniorów, gdzie dokonano dosyć dużej poprawy, była to dostępność seniorów do opieki zdrowotnej, było to, co jest i będzie kontynuowane i jest najważniejsze – to są choroby otępienne, których jest bardzo wiele, na czele z chorobą Alzheimera, która stanowi chyba najtrudniejszą gałąź. To będzie kontynuowane również w tym półroczu, gdzie w czerwcu będzie posiedzenie wyjazdowe w takim wzorcowym ośrodku leczenia Alzheimera w Ścinawie. W skrócie to tyle mogę powiedzieć.

Mogę powiedzieć bardziej o planie, jaki mam na to półrocze, ponieważ wcześniej realizowałam plan, który został przygotowany przez mojego kolegę, który jest aktualnie w Parlamencie Europejskim. Natomiast ten przygotowałam już ja i będzie w nim kardiologia, nefrologia, okulistyka, laryngologia. Oczywiście wszystko u seniorów, z dostępnością, z nowymi metodami leczenia. To mniej więcej tyle, co mogę powiedzieć, w wielkim skrócie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Czy jakieś pytania do pani przewodniczącej? Nie ma pytań.

Sekundkę poczekamy na panią poseł Ewę Kołodziej. Jeśli państwo pozwolicie, ja wykorzystam ten czas, żeby przypomnieć, że widzimy się dzień przed kolejnym posiedzeniem Sejmu, czyli w środę, 19 lutego, o godzinie 19. Mamy posiedzenie połączonych komisji – Komisji Polityki Senioralnej i Komisji Polityki Społecznej i Rodziny – na temat sytuacji osób starszych za 2023 r. Tak że bardzo proszę, żebyście państwo posłowie zarezerwowali sobie już ten termin w kalendarzu. Być może jeszcze odbędzie się jedno posiedzenie. Jeszcze zerknę na plan, żebyśmy zrealizowali wszystko tak, jak należy.

A teraz pozwólcie państwo, że dwie minuty przerwy.

[Po przerwie]

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Jest już z nami pani poseł Ewa Kołodziej. Wracamy po przerwie do prac Komisji. Zanim nam pani poseł zreferuje, to mam dla państwa posłów informację, która przyszła do sekretariatu Komisji – mamy zaproszenie jako członkowie Komisji Polityki Senioralnej. 13 lutego o 10.00 w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w sali Anny Walentynowicz odbędzie się spotkanie podsumowujące badania dotyczące rad seniorów w Polsce. Otrzymacie państwo te informacje drogą mejlową. Potwierdzenie należy przesłać do 10 lutego. Raport z badania będzie również dostępny na stronie Narodowego Instytutu Wolności po 13 lutego. To tak informacyjnie dla państwa posłów, że takie spotkanie... Ostatnio wiele rozmawialiśmy na temat rad seniorów i nie były to informacje budujące, więc może warto się z takim raportem zapoznać. Jeśli nie na spotkaniu, to na stronie będzie można go później przeczytać.

A teraz bardzo proszę panią przewodniczącą podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa osób starszych, panią poseł Ewę Kołodziej, o zabranie głosu.

Posel Ewa Kołodziej (KO):

Dziękuję ślicznie państwu za ukłon w moją stronę. Przepraszam, mam bardzo ważne spotkanie, więc przybiegłam najszybciej, jak to jest możliwe.

Szanowni państwo, w okresie, o którym sprawozdajemy, odbyły się trzy posiedzenia podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa seniorów. Nie ukrywam, że te tematy, które poruszyliśmy, były bardzo ważne i na pewno będziemy do nich regularnie wracać. Nie ukrywam, że jedną podkomisję musieliśmy zwoływać dwukrotnie ze względu na to, że goście nie przyszedli na naszą podkomisję, więc de facto odbyłoby się tych posiedzeń cztery, gdyby nie to, że jeden termin nam uciekł z powodu kłopotu z gośćmi.

Szanowni państwo, tematy, które poruszyliśmy, były absolutnie, niebywale ważne dla polityki bezpieczeństwa seniorów, a mianowicie wszystkie oszustwa na wnuczka, na policjanta, na pracownika banku – myśmy dwa posiedzenia poświęcili wszelkiego rodzaju manipulacjom, które dziś się dzieją na szeroką skalę, jeżeli chodzi o seniorów. Senior z natury jest łatwowierny, ufny, ma zaufanie do instytucji państwa, więc jeżeli się jakiś oszust przedstawi, że dzwoni z banku, z Policji, albo ktoś go wystraszy, że ktoś bliski – jakiś wnuczek – ma wypadek, no to ulega silnym emocjom i stara się pomóc temu bliskiemu. Oczywiście doskonale wiemy, że to są wyrafinowane manipulacje oszustów. Staramy się zrobić wszystko, żeby seniorów przestrzegać, informować o różnego rodzaju technikach, sposobach manipulacji i ordynarnych oszustw. Jesteśmy w stałym kontakcie ze wszystkimi służbami państwa, które wspólnie z naszą podkomisją starają się dopomóc seniorom, żeby te przestępstwa działały się na jak najniższą skalę, a jak już się zadzieją, to żeby uczynić wszystko, żeby doprowadzić do szczęśliwego finału – żeby złapać i ukarać przestępcę. To najczęściej jest zorganizowana siatka.

Natomiast, szanowni państwo, poruszaliśmy również kwestię cyberbezpieczeństwa, która jest bardzo istotna we współczesnym świecie i funkcjonowaniu państwa. Natomiast musimy uczynić wszystko jako podkomisja, ponieważ nasze statystyki na tle Europy są bardzo słabe. Jeżeli chodzi o kompetencje cyfrowe seniorów, to my jesteśmy w dolnej tabeli europejskiej. Średnia europejska, jeżeli chodzi o kompetencje cyfrowe, to jest 33%, Polacy wypadają słabo, bo mamy zaledwie 12,5% populacji seniorów, którzy mają te kompetencje cyfrowe. Oczywiście też na różnym poziomie, nie każdy ma wysokie. Natomiast takim drogowskazem i krajem, który najlepiej wyedukował swoich seniorów, jest Holandia, która ma ponad 63% osób z kompetencjami cyfrowymi. Więc to są na pewno tematy, które będą wracać regularnie na kanwy naszych posiedzeń.

A kolejny temat, ostatni, który również jest gorącym i bardzo istotnym tematem, to jest kwestia ubezwłasnowolnienia. To jest temat, który dotyczy wszelakich chorób, które niestety zdarzają się nam w wieku starszym, te takie choroby wieku starczego, wszelkiego rodzaju demencje, wszelkiego rodzaju problemy psychiczne, które dotyczą osoby nie tylko starsze, ale zdarzają się częściej osobom w podeszłym wieku. Więc temat nowelizacji ustawy dotyczącej ubezwłasnowolnienia jest teraz gorący. Środowiska osób niepełnosprawnych były bardzo aktywne. Zwracają się do mnie też z prośbą o to, żeby poświęcić im więcej uwagi. Myślę, że ten temat również będzie wracał wielokrotnie na posiedzenia naszej Komisji i naszych podkomisji.

To w takim telegraficznym skrócie. Jeśli macie państwo jakieś pytania, to oczywiście na wszystkie odpowiem. Ale chcę powiedzieć, że spora liczba naszych stałych partnerów podkomisji i Komisji uczestniczy bardzo aktywnie, służy pomocą, wsparciem i wiedzą. Bo prawda jest też taka, że nasze służby mają ogólne statystyki, one nie zawsze są dedykowane stricte grupie wiekowej 60+, a nas najbardziej interesuje ten obszar – i dobrze by było, żeby podczas robienia różnych statystyk wydzielić to, co dotyczy seniorów, od reszty populacji. Bo wiadomo, że jednak seniorzy są nieco słabsi pod każdym względem i wymagają większego poświęcenia im uwagi i większej staranności wglębiania się w temat. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję pani przewodniczącej podkomisji.

Dwoje posłów zgłosiło chęć zadania pytania. Jako pierwsza pani poseł Burzyńska, bardzo proszę.

Posel Lidia Burzyńska (PiS):

Dziękuję bardzo.

Ja nie tyle pytanie, ile chcę nawiązać do wypowiedzi pani przewodniczącej podkomisji stałej. Tak, to, co pani powiedziała, że Polacy, Polska, polscy seniorzy są niemal na samym dole, jeśli chodzi o social media, o poruszanie się w tym świecie. I to jest nawiązanie – bo pani była nieobecna – do mojego sprawozdania, do mojej wypowiedzi, że właśnie te podkomisje, ta Komisja powinna iść w kierunku, nie wiem, wypracowania jakiegoś programu, jakiejś formy przekazywania. Ponieważ działania, które są skierowane dla seniorów – li i wyłącznie informacją jest... I to, o czym pani powiedziała, podając statystykę, że seniorzy w Polsce nie są tak wyedukowani jak w Holandii, o której pani wspomniała. Więc to jest właśnie taki powód, że należy coś z tym zrobić, mówiąc bardzo prostym językiem. Bo nie możemy się tylko usprawiedliwiać, że my to robimy. Nie możemy się tylko rozgrzeszać – tak, ta informacja była. Bo to nie idzie w parze z docieraniem z tymi informacjami, bardzo ważnymi, tak jak pani mówiła, jeżeli chodzi o zdrowie, o szczepienie, o informację dotyczącą komfortu życia zdrowotnego. Tak że tutaj to pokazuje, że te wszystkie dane, to, co ujawniamy, to, co pokazujemy w pracach Komisji i podkomisji – to musi znaleźć swój wspólny mianownik, tak abyśmy mogli po prostu powiedzieć, że seniorom pomagamy. Dziękuję.

Posel Ewa Kołodziej (KO):

Ja tylko tytułem uzupełnienia – absolutnie zgadzam się, że musimy czynić wszystko, żeby te kompetencje cyfrowe seniorów podwyższyć, żebyśmy lepiej wypadali. Ale to nie chodzi tylko o statystykę, ale także myślę o takich programach, które są bardzo dobrze oceniane, jak „Szkoła międzypokoleniowa”, żeby młodych ludzi angażować w pomoc seniorom. I myślę, że to jest pomysł, któremu moglibyśmy poświęcić więcej czasu. To jest angażowanie młodych ludzi w relacje z dziadkami, dziadków w relacje z wnukami, ale także mogą to być osoby niespokrewnione. To jest taki pomysł, który może na tę chwilę raczkuje, ale ja myślę, że to jest trochę sposób na to, żeby te kompetencje cyfrowe naszych seniorów zwiększyć. To tylko tytułem uwagi względem tego zagadnienia.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Tak, pani przewodnicząca, bardzo dziękuję. Z tym że to jest też tak, że „Szkoła międzypokoleniowa” jak najbardziej... Próbuje się już to robić od jakiegoś czasu, ale nie wiem, czy to zadziała, jeśli chodzi o seniorów z obszarów wiejskich. Więc gorąca prośba do państwa posłów o taką indywidualną burzę mózgów i ewentualne podzielenie się pomysłami, jak to rozwiązać. Możemy zorganizować jakieś spotkanie.

Bardzo proszę, pan poseł Tomczyszyn.

Posel Stanisław Tomczyszyn (PSL-TD):

Pani przewodnicząca, ja krótko, bo tu czekałem na swoją przewodniczącą, panią Ewę, nie chciałem się wtrącać, ale panie przewodniczące mają całkowitą rację. Nie wiem, czy będziemy mieli taką moc sprawczą, czy nie, ale my musimy jakieś pewne tezy czy propozycje przedłożyć. Nie wiem, czy to dla pani minister, która zajmuje się seniorami, czy do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – to już tam obojętnie. To odnośnie do tych kompetencji cyfrowych itd. My tutaj rozmawialiśmy o tym – Policja przyjdzie i oni częściowo mają te dane, zależy, jak to tam statystycznie przedstawiają. Tylko mnie niepokoi to, że to nie dotyczy tylko seniorów, że lawinowo wzrasta ten poziom zagrożenia dla ludzi, którzy zostają w różny sposób oszukiwani. Ja już tam nie będę grzebał, czy to na wnuczka, czy na policjanta itd. Ja jestem przerażony tym, co się dzieje w naszym kraju. Nie wiem, czy to tylko u nas, ale to niestety idzie, a seniorzy to już wtedy mają dramat, bo zostają pozbawieni kompletnych możliwości jakiegoś zarobienia tych zaoszczędzonych pieniędzy, które stracili.

Posel Ewa Kołodziej (KO):

Ja tylko dodam, że wraz z postępem technologicznym przestępcy są coraz bardziej wyrafinowani i oczywiście szukają swojej niszy, żeby nas oszukać. Niestety to są takie współczesne ryzyka, z którymi jako państwo musimy sobie radzić. Ale to taka ogólna uwaga. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

I bardzo proszę, pani poseł Anna Cicholska.

Posel Anna Ewa Cicholska (PiS):

Dziękuję.

Szanowna pani przewodnicząca, państwo wiceprzewodniczący, Wysoka Komisjo, odnośnie zwiększenia kompetencji cyfrowej – to przed chwilą mówiła koleżanka przewodnicząca, z którą wspólnie pracujemy. Ja jestem wiceprzewodniczącą tej podkomisji i rzeczywiście są na niej poruszane bardzo istotne sprawy. Chciałabym odnieść się do tego, czy możliwe jest zwiększenie tych kompetencji na obszarach wiejskich. Otóż uważam, że jak najbardziej tak. Od kilku lat mamy bardzo dużo klubów seniora, domów seniora. One są zazwyczaj w takich miejscowościach gminnych, gdzie są duże szkoły, i to wystarczy nawiązać taką współpracę: senior plus współpraca ze szkołami. I to przyniesie bardzo wymierne efekty. Jak logistycznie to możemy zrobić? To to już zależy od współpracy pomiędzy lokalnymi działaniami – czy to współpraca z dyrektorem szkoły, z wójtem, z kierownikiem domu seniora. To są po prostu rozwiązania typowo lokalne. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dziękuję pani poseł.

Rozumiem, że lista posłów, którzy chcieli zabrać głos, została wyczerpana.

Zatem oddaję głos przedstawicielowi Fundacji SeniorApp. Poproszę o przedstawienie się.

Wiceprezes Fundacji SeniorApp Igor Marczak:

Dzień dobry, Igor Marczak, Fundacja SeniorApp.

Pewnie część z państwa już mnie kojarzy, bo ja bywam czasami na posiedzeniach Komisji. Mam nadzieję, że otrzymali państwo nasz raport, o którym wielokrotnie mówiliśmy. W tej chwili była czwarta edycja, a właśnie się zabieramy za edycję piątą. Chciałbym poruszyć dwa tematy. Po pierwsze, to, co powiedziała pani poseł à propos osób starszych na terenach wiejskich. To jest oczywiście bardzo duży problem. Docieranie do nich jest niezwykle trudne. Ale chciałbym na to spojrzeć w taki sposób – jeżeli ponad 30% gmin w Polsce nie realizuje usług opiekuńczych, to jakby to już pokazuje skalę trudności dotarcia do osób starszych, bo gminy albo sobie nie zdają sprawy, że mają takie potrzeby, albo nie mają środków na to, żeby te potrzeby zrealizować, zaspokoić.

Kolejna rzecz – z naszego punktu widzenia, bo to wynika z naszych badań, to jest właśnie sposób zaangażowania. My się też sami zastanawiamy, jak prowadzimy te badania, w jaki sposób dotrzeć do osób z obszarów wiejskich, dlatego że chcemy robić te badania rzetelnie. W zeszłym roku wylosowaliśmy 229 gmin, w których te badania zostały przeprowadzone. Tak jak nie ma problemu z dotarciem do osób, które są w internecie – brzydko mówiąc – to rzeczywiście te, które są wykluczone, to jest bardzo duży problem. I nawet za pośrednictwem gmin i pracowników gmin jest bardzo ciężko to zrobić. Ale w tym roku podjęliśmy pewne działania zmierzające do tego, żeby tę sytuację zmienić, i zaczęliśmy rozmawiać na ten temat z Poczta Polską. Z czego to wynika? Między innymi z tego, że Poczta Polska ma największą sieć pracowników terenowych, ma swoje placówki – to po pierwsze. Po drugie – nie ma pomysłu na to, co w tej chwili zrobić, przy zmianach gospodarczych, z tymi ludźmi, którzy pracują w terenie. A wiemy, że na terenie Europy, i nie tylko, funkcjonują bardzo dobre rozwiązania, w których seniorzy są obsługiwani przez pracowników pocztowych. Najbliżej nas możemy mówić o Niemczech, Austrii, Francji, dalej Kanada, Australia – tam są rozwiązania, które funkcjonują już od wielu lat. Tam pracownicy poczty są zaprzęgnięci do tego, żeby mieć codzienny kontakt z seniorami na swoim terenie. I ten kontakt jest wielopoziomowy, bo tu mówimy o tym, żeby zapukać do drzwi seniora i sprawdzić, czy on po prostu żyje, albo ewentualnie żeby mu przekazać wszystkie niezbędne informacje, które się dzieją na terenie gminy. Oczywiście tam tych rozwiązań jest znacznie więcej. One są naprawdę bardzo dobrze przygotowane i rozbudowane. Więc warto z tych doświadczeń korzystać. My dlatego chcemy to zrobić. Dlatego na ten temat rozmawiamy.

Teraz idźmy dalej – tu była mowa o wykluczeniu cyfrowym i o cyberbezpieczeństwie. My oczywiście w Polsce też mamy rozwiązania, które już się dzieją. Chociażby mamy stowarzyszenie MANKO – Głos Seniora, które regularnie robi akcje, „Stop wykluczeniu cyfrowemu” albo „Stop manipulacji”. I tam się ciągle coś dzieje. Tylko może po prostu mamy zbyt mało środków, żeby iść na tyle szeroko z takimi akcjami informacyjnymi, żeby one rzeczywiście docierały do większego grona odbiorców.

Na te oszustwa są narażeni wszyscy seniorzy, ale dobrze państwo wiecie, że osoby w naszym wieku również się na to łapią. Jak mówimy głośno o jakichś rozwiązaniach albo o jakichś formach oszustwa, to ludzie, którzy te oszustwa robią, wycofują się z tej metody, ale wchodzi w inną. A jak temat przyschnie, to znowu się powtarzają. Następuje jakby periodyzacja tych działań. My w tej chwili przeszkoliliśmy ponad 5 tys. seniorów z takiego bezpiecznego używania internetu. Wydaliśmy podręcznik, teraz ukaże się jego kolejna edycja – „Polub się z telefonem!”. Pokazujemy w tym podręczniku, jak być bezpiecznym w sieci, korzystając ze smartfona, ale też pokazujemy państwowe narzędzia, które pozwalają seniorowi korzystać z internetu – mówimy tu o IKP czy o mObywatelu, gdzie korzystanie z tego przez seniorów jest znikome, dlatego że pierwszą barierą jest posiadanie podpisu elektronicznego. Tych czynników jest bardzo dużo, tylko to jest kwestia, w jaki sposób się do tego dobrze zabrać, wypracować sobie takie metody działania, które już są, które już funkcjonują, tylko zwiększyć ich skalę.

Ja tu ze swojej strony jako fundacji mogę powiedzieć, że współpracujemy z innymi fundacjami w tym zakresie – tak jak powiedziałem, MANKO, Fundacja ZACZYN, to też są takie osoby, które pracują w Radzie ds. Polityki Senioralnej przy pani minister. Więc ja myślę, że wszyscy powinniśmy mówić o tych zagrożeniach i możliwościach jednym głosem, bez względu na to, kto jest z jakiej opcji politycznej. Wszystkich nas dotnie kwestia starości i to nie będzie ważne, kto pod jakim sztandarem stoi, więc martwmy się w tym momencie już o siebie, ale też wyciągajmy rękę do seniorów, którzy w tej chwili mają ten problem.

Jeszcze nawiążę do badań statystycznych – my też je robimy. Jeżeli chodzi o tę jakość życia seniorów i o dostęp do internetu, to pokrywają nam się te badania przeprowadzone przez nas z danymi, którymi dysponuje UKE, i danymi, którymi dysponują operatorzy komórkowi. Generalnie jest tak, że na te 9 mln seniorów w Polsce 3 mln seniorów codziennie jest online, a 1 mln codziennie korzysta z internetu na urządzeniach mobilnych. Więc mniej więcej wiemy, jaka to jest skala, ale to jest ciągle, tak jak państwo powiedzieliście, w stosunku do tego, jak wyglądamy na tle Europy, słabo. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję za ten głos.

Czy państwo posłowie chcą zapytać? Pani przewodnicząca Lidia Burzyńska, bardzo proszę.

Poseł Lidia Burzyńska (PiS):

Tak, aktywna, dlatego że staram się ze wszelkich miar poszukiwać tej drogi zaopiekowania się również seniorami z terenów wiejskich. Bardzo dobra wypowiedź. Dziękuję za prowadzenie takich właśnie działań. Natomiast tu poruszył pan to, co żadna z nas nie poruszyła, mianowicie że póki przy takim stanie umiejętności korzystania z social mediów jest Poczta Polska... Tylko żeby ta Poczta Polska funkcjonowała, bo ona jest zamykana, a faktycznie to jest jedyny sposób, bo seniorzy, którzy mieszkają na terenach wiejskich, nie mają kont, tylko emerytura jest przynoszona przez listonosza. Tylko że oni teraz, przy tych zwolnieniach... Oby ten pana argument, bardzo trafny, bardzo dobry, usłyszeli też ci, którzy uważają, że poczta jest niepotrzebna i sprzedaje tylko św. Jana Pawła. To jest bardzo dobre. Dziękuję.

Wiceprezes Fundacji SeniorApp Igor Marczak:

Odpowiem jeszcze, że rzeczywiście my jesteśmy po spotkaniu z zarządem Poczty Polskiej. Powstał w Poczcie Polskiej zespół roboczy, który jest mocno zainteresowany tym, żeby angażować seniorów lokalnie, żeby wykorzystywać lokalizacje, które mają. Oczywiście nie wszędzie, ale w wielu miejscach da się zrobić miejsca spotkań dla seniorów i w tych miejscach można ich dodatkowo szkolić. Więc ja myślę, że dobra wola jest, tylko teraz trzeba to ubrać w odpowiedni sposób w działania. Myślę, że to trochę potrwa, ale najważniejsze, że już się coś dzieje.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Dziękuję pani przewodniczącej Burzyńskiej za ten głos, bo też do niego dołączam. Rzeczywiście to powinien być argument, który powinien wzmocnić Poczta Polska i zapobiec tym zwolnieniom, które się toczą w tej chwili i które są planowane.

Szanowni państwo, wobec tego, że nie ma już zgłoszeń od państwa posłów, to dziękuję państwu bardzo za dzisiejsze posiedzenie. Dziękuję przewodniczącym podkomisji za przedstawienie spraw, którymi podkomisje się zajmowały.

Zamykam posiedzenie komisji. Dziękuję uprzejmie.